

**ŠIRVINTŲ R. GELVONŲ GIMNAZIJOS  
ŠVIETIMO STEBĖSENOS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO  
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Širvintų r. Gelvonų gimnazijos švietimo stebėseną (toliau – švietimo stebėseną) yra gimnazijoje vykdoma nuolatinė švietimo būklės bei kaitos analizė, vertinimas, prognozavimas, taip pat tam reikalingų duomenų rinkimas. Ji apima duomenų rinkimą apie švietimą gimnazijoje: bendrąjį ugdymą ir neformalųjį vaikų švietimą.

2. Gimnazijos švietimo stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato švietimo stebėsenos paskirtį, uždavinius, objektą ir subjektą, principus, švietimo stebėsenos organizavimą ir vykdymą, rodiklius, jų atrankos kriterijus ir tvirtinimą, disponavimą stebėsenos informacija.

3. Švietimo stebėsenos paskirtis – vykdyti švietimo kokybę laiduojantį valdymą, informuoti bendruomenę apie švietimo būklę.

4. Švietimo stebėsenos uždaviniai:

4.1. rinkti, kaupti ir apdoroti duomenis apie švietimo sistemos būklę;

4.2. teikti ir skelbti švietimo stebėsenos duomenis ir/ar analitinę informaciją.

5. Švietimo stebėsenos objektas – švietimo ir mokslo būklė.

6. Švietimas stebimas šiais pagrindiniais aspektais:

6.1. švietimo funkcionavimo (švietimo kontekstas, indėlis į švietimą, švietimo procesai, švietimo rezultatai, poveikis ir pasekmės);

6.2. švietimo rūšių ir programų (formalusis švietimas, švietimo programos, neformalusis švietimas, savišvieta, švietimo pagalba);

6.3. kitais teisės aktų nustatytais teminiais-analitiniais aspektais.

7. Švietimo stebėsenos subjektas – gimnazija.

8. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-2308 „Dėl būtinųjų savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos rodiklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais.

9. Apraše vartojamos sąvokos:

9.1. **Duomuo** – kiekybinė statistinė arba kokybinė aprašomoji fakto (-ų) išraiška;

9.2. **Duomenų apdorojimas** – sistemingų veiksmų su duomenimis atlikimas: duomenų tvarkymas, redagavimas, klasifikavimas, rūšiavimas, bazių sudarymas ir kitokių veiksmų su jais atlikimas;

9.3. **Indėlis** – pastangos ir (arba) ištekliai, reikalingi sistemai veikti ir tikslams pasiekti;

9.4. **Rodiklis** – kiekybinis dydis arba kokybinis požymis, iš kurio sužinoma planuoti, valdyti ir kontroliuoti reikalinga informacija, galinti padidinti valdymo veiksmingumą;

9.5. **Rodiklio aprašas** – rodiklio paskirties, skaičiavimo metodikos ir skaičiavimo dažnumo apibūdinimas, rengiamas apibrėžiant rodiklį;

9.6. **Kontekstas** – išorinės sąlygos ir reikmės, darančios poveikį procesams;

9.7. **Procesas** – priežastiniais ryšiais susijusių sistemos pokyčių eiga;

9.8. **Rezultatas** – būvis pasibaigus tam tikram proceso etapui arba sukurtas produktas; 9.9. kitos apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme bei Mokslo ir studijų įstatyme vartojamas sąvokas.

10. Švietimo stebėsenos principai:

10.1. tikslingumas – renkami tik tie duomenys ir informacija, kurie yra reikalingi ir tinkami švietimo būklei vertinti bei jų valdymo subjektų sprendimams priimti

10.2. sistemingumas – visa gimnazijos veikla stebima planingai, suderintai ir laikantis tęstinumo;

10.3. nešališkumas – švietimo stebėseną vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių;

10.4. patikimumas – duomenys renkami laikantis duomenų rinkimo standartų, skelbiama tikrovę atitinkanti informacija;

10.5. konfidencialumas – skelbiama tik tokia informacija, kuri garantuoja fizinio asmens duomenų anonimiškumą, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus;

10.6. saikingumas – siekiama maksimaliai sumažinti duomenų teikimo naštą ir suvaržyti besaikį duomenų rinkimą. Duomenis surinkus vieną kartą, pakartotinai jie neberenkami.

## **II SKYRIUS**

### **ŠVIETIMO STEBĖSENOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS**

11. Švietimo stebėseną inicijuoja Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įstaigos, Lietuvos Respublikos ministerijos ir jos įgaliosios įstaigos, savivaldybės švietimo skyrius, kitos su švietimo veikla susijusios nacionalinio ir savivaldybės lygmens institucijos. Švietimo stebėsenos naudotojai gali būti ir kitos suinteresuotosios šalys.

12. Gimnazija organizuoja ir vykdo gimnazijos lygmens švietimo ir mokslo stebėseną.

13. Švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas apima šias veiklas:

13.1. informacijos, rodiklių ir duomenų poreikių tyrimą;

13.2. rodiklių sąrašų ir rodiklių aprašų sudarymą, tvirtinimą ir atnaujinimą;

13.3. duomenų rinkimą, kaupimą ir apdorojimą ir šių veiklų koordinavimą;

13.4. stebėsenai reikalingų tyrimų užsakymą ir vykdymą;

13.5. analizių, apžvalgų, ataskaitų ir vertinimų rengimą, prognozavimą;

13.6. duomenų, rodiklių ir analitinės informacijos teikimą užsakovams ir/arba skelbimą naudotojams.

14. Švietimo stebėseną organizuojama ir vykdoma gimnazijos lygmenyje.

15. Švietimo stebėsenos veiklas koordinuoja gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtinta Gimnazijos veiklos ir kokybės įsivertinimo darbo grupė.

16. Gimnazijos veiklos ir kokybės įsivertinimo darbo grupė renkasi į posėdžius jos pirmininko sprendimu ne rečiau kaip 1 kartą per metus ir aptaria su švietimo stebėseną susijusius klausimus:

16.1. svarsto ir teikia gimnazijos direktoriui švietimo stebėsenos rodiklių sąrašo projektą bei siūlymus dėl jo atnaujinimo;

16.2. teikia išvadą ir siūlymus;

16.3. nagrinėja kitus su švietimo stebėseną susijusius klausimus.

17. Gimnazija organizuoja ir vykdo gimnazijos lygmens švietimo stebėseną.

18. Švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas gimnazijos lygmeniu nustatomas gimnazijos dokumentuose.

## **III SKYRIUS**

### **ŠVIETIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, JŲ ATRANKOS KRITERIJAI IR TVIRTINIMAS**

19. Gimnazijos švietimo stebėsenos rodikliai ir jų aprašai yra tvirtinami gimnazijos direktoriaus įsakymu.

20. Švietimo stebėsenos rodikliai turi atitikti šiuos kriterijus:

20.1. rodiklio aiškumas ir informatyvumas;

20.2. validumas;

20.3. rodiklio naudingumas, tinkamumas švietimo valdymo, būklės analizės ir visuomenės informavimo reikmėms;

20.4. rodiklio universalumas;

20.5. rodikliui skaičiuoti reikalingų duomenų prieinamumas ir patikimumas;

20.6. efektyvus rodiklio teikiamos naudos ir kaštų santykis.

21. Gimnazijos stebėsenos rodiklių sąrašą sudaro rodikliai, parodantys švietimo būklę ir (ar) pokyčių mastą gimnazijoje.

## **IV SKYRIUS**

### **ŠVIETIMO STEBĖSENOS VYKDYTOJAI IR ATSAKOMYBĖ**

22. Už rodiklių atnaujinimą, tvarkymą atsakingi direktorius.
23. Už duomenų rinkimą ir teikimą atsakinga Gimnazijos veiklos ir kokybės įsivertinimo darbo grupė, patvirtinta direktoriaus įsakymu.
24. Už dokumentų, susijusių su švietimo stebėseną, registravimą, siuntimą kitoms institucijoms atsakingas gimnazijos raštinės administratorius.
25. Švietimo rodiklių lyginamąją analizę atlieka direktorius.
26. Švietimo rodiklių analizę direktorius pateikia Gimnazijos, Mokytojų taryboms.

## **V SKYRIUS DISPONAVIMAS ŠVIETIMO STEBĖSENOS INFORMACIJA**

27. Gimnazija disponuoja informacija ir duomenimis, gautais vykdant pagal papildomus gimnazijos poreikius organizuotą švietimo stebėseną. Šie duomenys ir informacija kitų lygmenų švietimo stebėsenos subjektams gali būti perduodami remiantis duomenų teikimo sutartimis tarp gimnazijos, administracijos ar (jos įgalioto asmens) ir duomenų gavėjo.

## **VI SKYRIUS ŠVIETIMO IR MOKSLO STEBĖSENOS FINANSAVIMAS**

28. Švietimo stebėsenos sistemos finansavimas yra vykdomas gimnazijos mokymo lėšomis (jeigu yra būtinybė).

## **VII SKYRIUS PERIODIŠKUMAS**

29. Gimnazijos švietimo stebėsenos analizė vykdoma kiekvienais mokslo metais, jiems pasibaigus.

30. Esant būtinybei, švietimo stebėsenos analizė gali būti vykdoma kelis kartus per metus.

PRITARTA

Širvintų r. Gelvonų gimnazijos

tarybos 2022 m. lapkričio 23 d.

posėdžio protokoliniu nutarimu (protokolo Nr. MT- 5 )

## **ŠIRVINTŲ R. GELVONŲ GIMNAZIJA Pamokos stebėjimo lentelė**

1. Dalykas \_\_\_\_\_

2. Mokytojas \_\_\_\_\_  
(vardas, pavardė, kvalifikacijos kategorija, stažas)

3. Klasė \_\_\_\_\_ 4. Mokinių skaičius sąraše \_\_\_\_\_ pamokoje \_\_\_\_\_

5. Stebėtojas \_\_\_\_\_

(vardas, pavardė, kvalifikacijos kategorija, stažas)

6. Pamokos uždavinys (*Ką mokiniai per pamoką išmoks?*) \_\_\_\_\_

7. Kokios bendrosios ir dalykinės kompetencijos buvo ugdomos *pamokoje* (*dalykinė, mokėjimo mokytis, asmeninė, socialinė, pažinimo, komunikavimo, iniciatyvumo ir kūrybingumo,...*) \_\_\_\_\_

| Nr. | STEBIMI PAMOKOS ASPEKTAI                                                                                                                                                                                                                                                | POŽYMIAI |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1.  | <b>Mokymosi aplinka ir mikroklimatas</b><br><br><i>(Racionaliai išnaudojamos erdvės, priemonės, informaciniai šaltiniai, prietaisai. Atmosfera klasėje palanki mokytis, nebijoma klysti.)</i>                                                                           |          |
| 2.  | <b>Pamokos organizavimas</b><br><br><i>(Pamokos eiga nuosekli ir logiška. Mokytojas įtraukia į mokymąsi kiekvieną vaiką, medžiagą siedamas su mokinių patirtimi, kasdienybe. Mokymosi procesas vyksta visą pamoką, užduotys įvairios, skatinančios mokinių dėmesį.)</i> |          |
| 3.  | <b>Aktyvus mokymasis</b><br><br><i>(Orientuojamasi į mokinius. Naudojami aktyvieji metodai. Mokiniai aktyviai dalyvauja pamokos vyksmo kūrime, skatinamas bendradarbiavimas. Sudaromos galimybės savarankiškam mokymuisi.)</i>                                          |          |
| 4.  | <b>Mokinių pasiekimų vertinimas</b><br><br><i>(Mokinių pasiekimų vertinimas individualizuotas, jis skatina mokinius mokytis. Grįžtamasis ryšys apie mokymosi pasiekimus teikiamas greitai, diferencijuotai, naudojamos įvairios vertinimo formos.)</i>                  |          |
| 5.  | <b>Mokinio pažanga ir pasiekimai</b><br><br><i>(Pamokoje kiekvienas mokinys įsitraukia į darbą. Mokinys reflektuoja, ar pasiekė pamokos uždavinį, apibendrina išmoktą informaciją.)</i>                                                                                 |          |
| 6.  | Kita:                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |

Stebėtojo atsiliepiniai .....

.....Parašas.....

Mokytojo komentarai .....

.....Parašas .....

ŠIRVINTŲ R. GELVONŲ GIMNAZIJA

### Pamokos stebėjimo lentelė

| Nr. | STEBIMI PAMOKOS ASPEKTAI                                                                                                                  | POŽYMIAI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <b>Mokymosi aplinka ir mikroklimatas</b><br><br><i>(Racionaliai išnaudojamos erdvės, priemonės, informaciniai šaltiniai, prietaisai.)</i> | Patalpa tinkama mokytis, jauki, estetiška. Racionaliai išnaudojamos erdvės. Ugdymui naudojamos priemonės, informaciniai šaltiniai parinkti ir paruošti iš anksto, reikalingi prietaisai parengti naudoti. Atmosfera klasėje rami, palanki mokytis, vyrauja pagarba, nėra įtampų ir baimės. Mokinių tarpusavio santykiuose, mokinių – mokytojo santykiuose vyrauja mandagus bendravimo tonas, |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <i>Atmosfera klasėje palanki mokytis, nebijoma klysti.)</i>                                                                                                                                                                                                             | mokiniam leidžiama pasisakyti, jų išklausoma, skatinama klausytis vienas kito. Kartais pajuokaujama, yra poilsio ar atsipalaidavimo pertraukėlių. Akcentuojama teigiama klaidos vertė, todėl mokiniai nebijo suklysti, jiems suteikiama galimybė pasitaisyti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 2. | <b>Pamokos organizavimas</b><br><br><i>(Pamokos eiga nuosekli ir logiška. Mokytojas įtraukia į mokymąsi kiekvieną vaiką, medžiagą siejamas su mokinių patirtimi, kasdienybe. Mokymosi procesas vyksta visą pamoką, užduotys įvairios, skatinančios mokinių dėmesį.)</i> | <p>Gera laiko vadyba, laikas išnaudojamas pamokai, perėjimai sklandūs, tinkamai parinktos ir derinamos skirtingos veiklos ir metodai. Pamokos eiga nuosekli ir logiška. Mokytojas nuolat seka mokinių veiklą, įtraukia į mokymąsi kiekvieną vaiką. Mokymosi procesas vyksta visą pamoką. Į trukdžius reaguojama deramai ir veiksmingai.</p> <p>Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, mokinių patirtimi ir turimomis žiniomis, interesais, kasdienybe; užduotys įvairios, nesikartojančios, nemonotoniškos, žadinančios mokinių dėmesį. Naudojamos priemonės ir pateikta medžiaga tarnauja pamokos tikslams. Paaiškinama, ką mokiniai turi išmokti. Užduotys, nurodymai ir aiškinimai formuluojami aiškiai, tinkamai, suprantamai.</p>                                                                                        |
| 3. | <b>Aktyvus mokymasis</b><br><br><i>(Orientuojamasi į mokinius. Naudojami aktyvieji metodai. Mokiniai aktyviai dalyvauja pamokos vyksmo kūrime, skatinamas bendradarbiavimas. Sudaromos galimybės savarankiškam mokymuisi.)</i>                                          | <p>Orientuojamasi į mokinius. Naudojami aktyvieji metodai. Mokiniai aktyviai dalyvauja pamokos vyksmo kūrime: užduoda klausimus, teikia siūlymus, įsitraukia į darbą. Suteikiamos galimybės savarankiškam mokymuisi: mokytojas leidžia mokiniams patiems planuoti bei įgyvendinti mokymosi procesą, mokiniai savarankiškai atlieka užduotis, pasitikrina ir pataiso savo darbo rezultatus, ieško įvairių sprendimo būdų; užduotys suteikia galimybę patiems priimti sprendimus, taikyti individualius atlikimo būdus. Skatinamas gebėjimas dirbti bendradarbiaujant ir dalinantis mintimis su kitais mokiniais; darbo etapai yra gerai parengti.</p> <p>Mokiniai raginami stebėti savo mokymosi procesą ir apie jį kalbėti. Pamokoje skirtingų gebėjimų mokiniams keliama skirtingi mokymosi tikslai. Skiriamos skirtingo sudėtingumo užduotys.</p> |
| 4. | <b>Mokinių pasiekimų vertinimas</b><br><br><i>(Mokinių pasiekimų vertinimas individualizuotas, jis skatina mokinius mokytis. Grįžtamasis ryšys apie mokymosi pasiekimus teikiamas greitai, diferencijuotai, naudojamos įvairios vertinimo formos.)</i>                  | <p>Mokinių pasiekimų vertinimas individualizuotas. Mokytojas teikia pagalbą mokiniams jų savęs vertinimo bei įsivertinimo procese. Priimami mokinių siūlymai jų pasiekimams patikrinti. Grįžtamasis ryšys apie mokymosi pasiekimus teikiamas greitai, diferencijuotai, formuluojama aiškiai ir suprantamai. Taikomos įvairios pasiekimų patikrinimo formos, paaiškinama kiekvieno patikrinimo paskirtis, apie patikrinimus pranešama iš anksto. Pamokoje gauta vertinimo informacija naudojama mokymosi uždaviniui pasiekti.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 5. | <b>Mokinio pažanga ir pasiekimai</b><br><br><i>(Pamokoje kiekvienas mokinys įsitraukia į darbą. Mokinys reflektuoja, ar pasiekė pamokos uždavinį, apibendrina išmoktą informaciją.)</i>                                                                                 | <p>Pamokoje kiekvienas mokinys įsitraukia į darbą ir nuolat gauna grįžtamąją informaciją apie pasisakymus ar pasiekimus. Mokinys reflektuoja, ar pasiekė pamokos uždavinį, apibendrina išmoktą informaciją. Grįžtama prie nesuprastų, neišmoktų dalykų, taisomos klaidos. Mokiniai daro pažangą pagal savo galimybes.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 6. | <b>Kita:</b>                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |